

v evropské politice (19. 11. – 25. 11. 2018)

Událost týdne:

25. listopadu došlo k incidentu mezi plavidly ukrajinského námořnictva a ruskou pohraniční stráží v Kerčském průlivu, který spojuje Azovské a Černé moře. Podle Ukrajiny ruské lodě bezdůvodně zaútočily na ukrajinská plavidla směřující z Oděsy do Mariupolu, a tři z nich zajaly. Ukrajinské námořnictvo dále informovalo, že v důsledku ruské agrese bylo zraněno šest jeho členů. Ruská tajná služba FSB, pod níž spadá i pohraniční stráž, následně potvrdila zadržení tří ukrajinských lodí, zranění však dle ní utrpěly jen tři osoby. Rusko tvrdí, že ukrajinská plavidla vplula do ruských vod. Ukrajina naopak viní Rusko z omezování svobodné plavby, kterou zakotvuje i rusko-ukrajinská dohoda o spolupráci při využití Azovského moře a Kerčského průlivu. Ukrajinský prezident Petro Porošenko v reakci svolal představitele armády a dalších bezpečnostních složek na mimořádné zasedání. Porošenko dále avizoval, že následující den požádá parlament o vyhlášení výjimečného stavu na 60 dní.

19. listopadu informovala agentura ČTK s odvoláním na informace deníku Times of Malta, že maltská policie odhalila identitu „více než dvou“ maltských občanů, kteří měli zosnovat vraždu investigativní novinářky Daphne Caruanové. Caruanová zemřela v říjnu loňského roku poté, co byla odpálena bomba umístěná uvnitř jejího automobilu.

20. listopadu potvrdil někdejší makedonský premiér Nikola Gruevski, že získal politický azyl v Maďarsku. Gruevski, jenž vedl makedonskou vládu v letech 2006 až 2016, uprchnul do Maďarska poté, co byl v Makedonii odsouzen k dvouletému vězení za zneužití úřadu. Toho se měl dopustit v souvislosti s koupí luxusního mercedesu, který byl hrazen z veřejných peněz, sloužit měl však jen k osobním účelům Gruevského. Maďarská opozice označila udělení azylu za skandální.

21. listopadu informovala agentura ČTK s odvoláním na agenturu TASS, že ruská Státní дума zamýšlí schválit rezoluci, která by ospravedlnila sovětskou invazi do Afghánistánu v roce 1979. Invazi označil nejvyšší sovětský zastupitelský orgán země v roce 1989 za morálně a politicky špatnou. Dle současného návrhu rezoluce bylo však toto odsouzení „historicky nespravedlivé“.

21. listopadu rozhodli polští poslanci, že soudci polského nejvyššího soudu starší 65 let, kteří byli na základě sporné novely zákona nuceně penzionováni, se budou moci vrátit do práce. Kvůli zákonu zažalovala Evropská komise (EK) Polsko u Soudního dvora EU, který v polovině října platnost reformy pozastavil. Polsko se tak nyní snaží naplnit očekávání unijního soudu. EK vyjádřila s polským postupem spokojenost.

22. listopadu informovala agentura ČTK s odvoláním na agenturu AP, že Dánsko a Finsko budou následovat příklad Německa a přestanou vyvážet zbraně do Saúdské Arábie kvůli nedávné vraždě saúdskoarabského novináře Džámala Chášukdžihho na konzulátu Saúdské Arábie v tureckém Istanbulu. Zemím vadí také působení Rijádu ve válce v Jemenu.

24. listopadu se ve Francii opět uskutečnily rozsáhlé protivládní demonstrace, jichž se zúčastnilo přes 100 tisíc lidí. Protestní hnutí „žlutých vest“ se bouří zejména proti zamýšlenému zvýšení ceny pohonných hmot, k němuž má dojít od ledna.

25. listopadu potvrdil mimořádný summit EU v Bruselu text dohody o odchodu Velké Británie z EU. Prezidenti a premiéři členských zemí EU také schválili politickou deklaraci, která popisuje představy obou celků o budoucí spolupráci v mnoha oblastech včetně hospodářství. Britská premiérka Theresa Mayová čelí kvůli dohodě doma kritice, a to i z řad spolustraníků z Konzervativní strany. Není proto jisté, zda dokument schválí parlament. Alternativou by pak byl tzv. „tvrdý brexit“.

Telegraficky

- Dne 20. listopadu oznámila polská vláda, že nepodpoří globální pakt OSN o migraci. Vláda nepovažuje pakt za dobré řešení migrační krize. Účast na úmluvě doposud odmítly i Rakousko, Maďarsko či ČR.

© CEVRO, z. s. 2018

www.cevro.cz, info@cevro.cz

Zpracovala: Natálie Maráková

